

Gmina Poraj

Pakiet informacyjny

Aesco Group

Marzec 2018 r.

Spis treści

I.	Podstawowe informacje	3
A.	Dane teleadresowe	3
B.	Charakterystyka Emitenta	3
	<i>Gospodarka Gminy Poraj</i>	4
	<i>Program Postępowania Naprawczego</i>	5
II.	Dodatkowe informacje	16
A.	Dane z wykonania budżetów, uchwały budżetowe i Program Postępowania Naprawczego ...	16
B.	Opinia RIO o możliwości spłaty zadłużenia z tyt. emisji obligacji.....	16

I. Podstawowe informacje

A. Dane teled adresowe

Emitentem obligacji jest Gmina Poraj znajdująca się w województwie śląskim, w powiecie myszkowskim. Przedstawicielem Gminy jest Wójt, Pan Łukasz Stachera.

Jednostka ma swoją siedzibę w Urzędzie Gminy mieszczącym się przy ul. Jasnej 21, 42-360 Poraj. Z Urzędem Gminy można skontaktować się telefonicznie, pod numerem 34 314 52 51 lub drogą elektroniczną pod adresem: sekretariat@ugporaj.pl.

B. Charakterystyka Emitenta

Gmina Poraj zajmuje obszar 59 km². Według danych GUS na koniec 2016 roku Gmina liczyła 10.948 mieszkańców, a gęstość zaludnienia to 186 osób/km². Gmina Poraj leży w północno-zachodniej części powiatu myszkowskiego.

Rysunek 1. Gmina Poraj w powiecie myszkowskim

Gospodarka Gminy Poraj

Według danych GUS na koniec 2016 roku na terenie Poraja funkcjonowało 1.159 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, z czego zdecydowaną większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Funkcjonujące na terenie gminy podmioty gospodarcze działają głównie w zakresie sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych), sekcji F (budownictwo), sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) oraz sekcji M (Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna). Jeśli chodzi o strukturę własnościową podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy Poraj to zdecydowaną większość stanowią podmioty należące do sektora prywatnego (1.140 takich podmiotów na koniec 2016 r.).

Program Postępowania Naprawczego

Gmina Poraj w 2018 r. rozpoczęła realizację 3-letniego Programu Postępowania Naprawczego. Został on wdrożony w wyniku stwierdzenia przez Regionalną Izbę Obrachunkową (RIO) niespełnienia wymogów art. 243 ustawy o finansach publicznych (ufp) przez Gminę Poraj.

Przekroczenie limitu dopuszczalnej spłaty zadłużenia z art. 243 ufp jest skutkiem błędów proceduralnych przy rozstrzygnięciu przetargu na kredyt długoterminowy pod koniec 2016 r., w wyniku czego kredyt długoterminowy nie został zaciągnięty, a gmina była zmuszona zaciągnąć zobowiązanie krótkoterminowe na 4 mln zł, które uregulowano w kolejnym roku budżetowym 2017. Dodatkowe rozchody na 4 mln zł ujęte we wskaźniku planowanej spłaty z art. 243 ufp w 2017 r. spowodowały przekroczenie limitu dopuszczalnej spłaty z ww. artykułu, co uniemożliwiło trwałe rozwiązanie problemu płynności finansowej poza Programem Postępowania Naprawczego. Gmina jeszcze w marcu 2017 r. planowała spłacić omawiane zobowiązanie i sfinansować potrzeby inwestycyjne środkami z emisji obligacji, jednak nie uzyskała zgody RIO na zaciągnięcie dodatkowego zobowiązania długoterminowego w sytuacji, kiedy formalnie wskaźnik z art. 243 ufp był nie zachowany. Przejściowo rozwiązano sytuację poprzez pożyczki w rachunku bieżącym na 5 mln zł, które nie zostały uregulowane także do końca 2017 roku. Trzeba wspomnieć, że Gmina zamknęła budżet tego roku z zobowiązaniami wymagalnymi z tytułu wydatków budżetu na kwotę 229 tys. zł, przy czym zostały już one uregulowane przez Gminę ze środków własnych. Podsumowując, gdyby nie sytuacja z nierozstrzygniętym przetargiem na kredyt z końca 2016 roku, problemu ze wskaźnikiem z art. 243 ufp by nie było i w konsekwencji nie byłoby PPN.

W ramach postępowania naprawczego Gmina Poraj zaplanowała szereg działań pozwalających na trwałe obniżenie wydatków i podniesienie dochodów budżetu, co zapobiegnie powtórzeniu się sytuacji z 2016 r. w przyszłości.

Zaplanowane działania w ramach postępowania naprawczego poskutkują:

- trwałym wzrostem dochodów bieżących,
- trwałym ograniczeniem wydatków bieżących,
- ograniczeniem wydatków majątkowych w 2019 r.,
- sfinansowaniem rozchodów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w 2018 i 2019 r.,
- obniżeniem kwot rozchodów w najbliższych latach.

Wśród działań podnoszących **dochody bieżące** zaplanowano ich **zwiększenie o 0,3 mln złotych**:

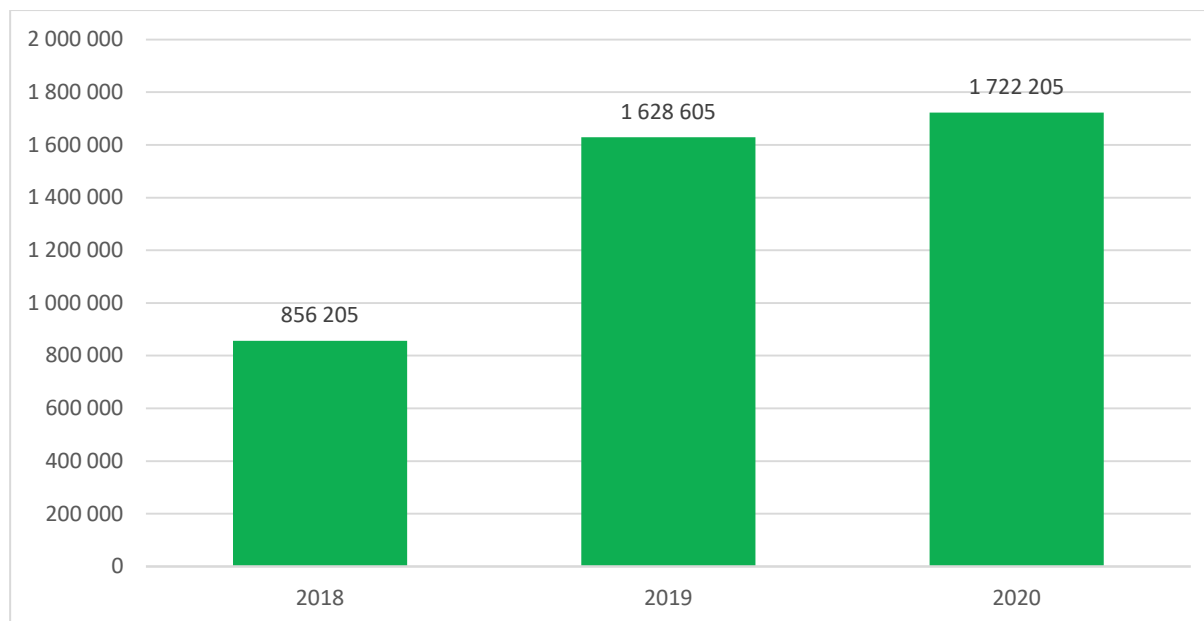
- zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości o 3% począwszy od 1 stycznia 2018 roku. Ma to się przełożyć na wzrost dochodów bieżących w roku 2018 i latach kolejnych o 114 000 złotych rocznie.
- Obłożenie spółki PORECO kosztami korzystania z infrastruktury dzierżawionej od Gminy Poraj w kwocie 15 000 złotych brutto miesięcznie od początku 2018 r. Działanie to pozwoli na uzyskanie dodatkowych wpływów do budżetu Gminy w wysokości 180 000 złotych rocznie.

Wśród działań naprawczych na rzecz **ograniczenia wydatków** bieżących zaplanowano:

- Ograniczenie wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem Urzędu Gminy i jednostek podległych (np. w 2018 r. o 488 tys. zł)
- Ograniczenie kosztów energii (o 160 tys. zł rocznie)
- Program dobrowolnych odejść pracowników (w latach 2018-2020 umożliwi to oszczędności w wysokości 114-934 tys. zł rocznie)
- Redukcja zatrudnienia (w latach 2018-2020 umożliwi to oszczędności w wysokości 64-514 tys. zł rocznie)

Działania te mają przełożyć się na podniesienie wyniku budżetu o **ponad 0,85 mln złotych w 2018 r., aby w kolejnych latach przekroczyć 1,60 i 1,70 mln złotych.**

Wykres 1. Planowane oszczędności w wydatkach bieżących ogółem w latach 2018-2020 [w złotych]

źródło: opracowanie własne

Dodatkowo o **prawie 2,2 mln zł obniżone zostały zaplanowane na 2019 r. wydatki na inwestycje.**

Łącznie efekt netto zaplanowanych działań wyniesie **+1,2 mln zł** w 2018 r., w 2019 r. **+ 4,1 mln zł**, a od 2020 r. więcej niż **+2 mln zł rocznie**. Jest to istotna poprawa dla finansów Gminy.

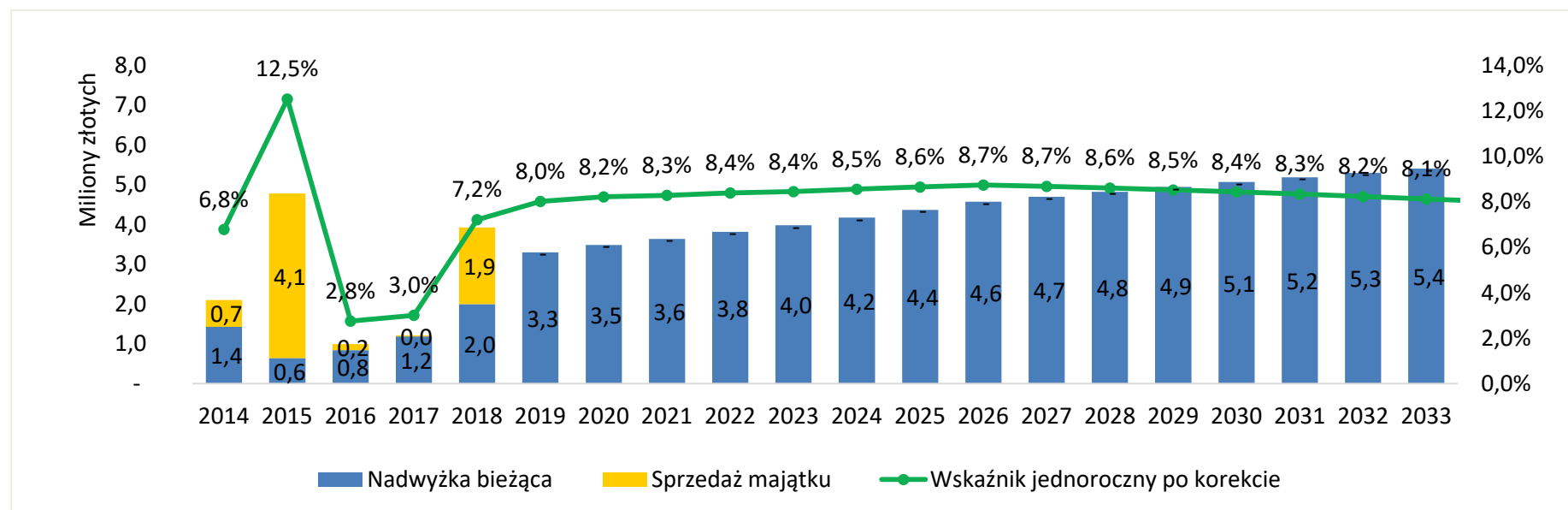
W 2018 r. na budżet dochodowo-wydatkowy Gminy Poraj składają się zgodnie z planem po wprowadzeniu działań naprawczych:

- Dochody ogółem na 54,4 mln zł, w tym bieżące 39,6 mln zł i majątkowe 14,8 mln zł;
- Wydatki ogółem na 53,7 mln zł, w tym bieżące 37,8 mln zł i majątkowe 15,9 mln zł;

Daje to wynik bieżący budżetu +1,9 mln zł, ogółem +0,8 mln zł.

Poniższy wykres przedstawia prognozę nadwyżek operacyjnych, sprzedaży majątku i wskaźnika jednorocznego po uwzględnieniu wpływu działań naprawczych.

Wykres 2. Prognoza nadwyżek bieżących, sprzedaży majątku i wskaźników jednorocznych z art. 243 ufp [w mln zł i %]

źródło: opracowanie własne

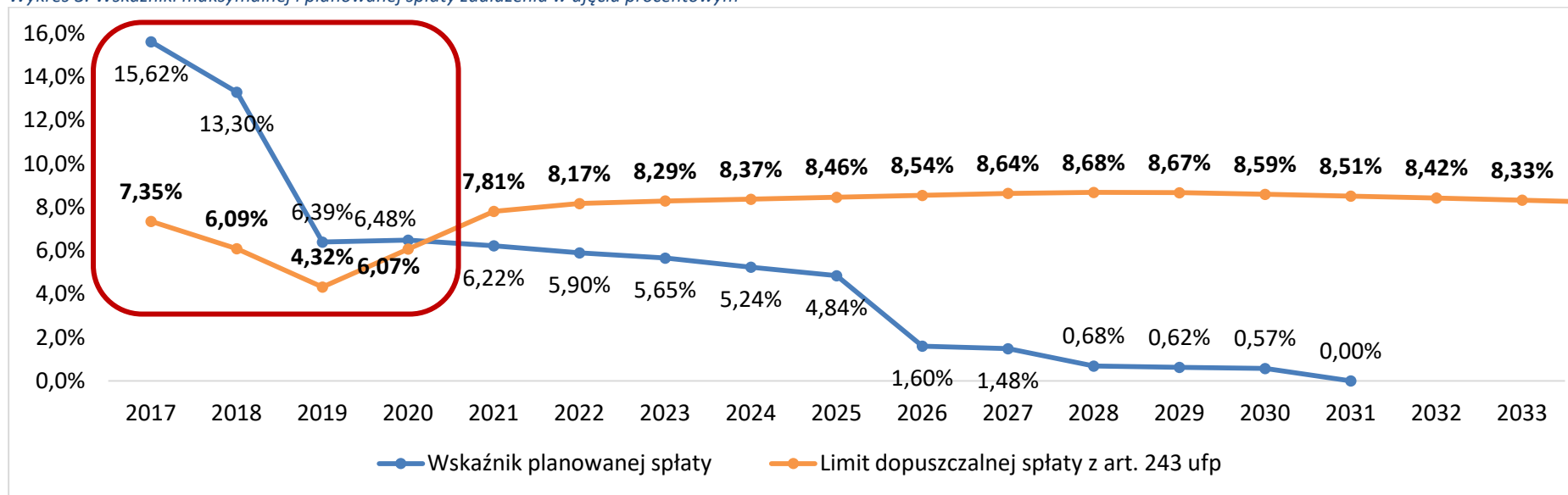
Wielkość nadwyżki bieżącej względem wielkości budżetu decyduje o wysokości wskaźnika jednorocznego z art. 243 ufp, który kształtuje zdolność Gminy do obsługi zadłużenia. Średnia wskaźników jednorocznych z trzech poprzednich lat kształtuje wskaźnik maksymalnej dopuszczalnej spłaty długu w danym roku.

Od 2018 r. widoczny jest efekt założonych działań naprawczych, które skutkują co najmniej podwojeniem nadwyżki bieżącej względem 2017 r. Kwota sprzedaży majątku zaplanowana na 2018 r. przed wprowadzeniem działań naprawczych wynosiła 3,9 mln zł i jak wynika z szacunków, jest to kwota realna do uzyskania – Gmina nabyła grunty, które po uzbrojeniu mają stać się atrakcyjnymi pod zabudowę mieszkaniową. Dla podniesienia bezpieczeństwa budżetu w planie budżetu wprowadzono 50% szacowanej kwoty (1,95 mln zł). Od początku 2018 r. do chwili powstania opracowania Gmina uzyskała dochody ze sprzedaży majątku w wysokości 676 tys. zł.

Wskaźniki jednoroczne Gminy Poraj wzrosną z poziomu 3% w relacji do dochodów ogółem do poziomu 8-9%, dzięki czemu Poraj zbliży się do poziomu średniego dla polskich samorządów (ok. 10%).

Kolejny wykres prezentuje wskaźniki planowanych oraz maksymalnych dopuszczalnych spłat według art. 243 ufp, obliczone w oparciu o wyżej opisane założenia, bez zmian w strukturze długu Gminy, w ujęciu kolejno procentowym i nominalnym.

Wykres 3. Wskaźniki maksymalnej i planowanej spłaty zadłużenia w ujęciu procentowym

źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przedstawioną prognozą relacji z art. 243 ufp, Gmina nie spełnia jej w latach 2017-2020. Od 2020 roku wskaźnik maksymalnej dopuszczalnej spłaty wynosi co najmniej 6,07% dochodów ogółem (2021 r.), co jest efektem zaprognozowanych nadwyżek bieżących uzyskanych poprzez realizację działań naprawczych.

Przekroczenia wskaźnika dopuszczalnej spłaty długu są przesłanką do restrukturyzacji zadłużenia środkami pozyskanymi z emisji obligacji.

Samorząd w trakcie postępowania naprawczego nie jest zobligowany do zachowania ograniczeń z art. 243-244 ufp, co pozwala na zakończenie trudności płynnościowych będących konsekwencją wykonania budżetu 2016 roku. Gmina planuje spłatę zadłużenia o harmonogramie spłaty przekraczającym aktualne możliwości finansowe jednostki za pomocą obligacji komunalnych o odpowiednio dopasowanych terminach zapadalności.

Gmina planuje sfinansowanie obligacjami całkowitej spłaty wszystkich swoich zobowiązań długoterminowych z wyłączeniem pożyczek z WFOŚiGW, co pozwoli na ich spłatę w przyszłości bez powodowania trudności płynnościowych. Emisja pozwoli też pokryć niewielką część spłat pożyczek z WFOŚiGW przypadających na 2017 r.

Emisja obligacji pozwoli na pokrycie następujących zobowiązań:

Tabela 1. Cel emisji obligacji z podziałem na poszczególne tytuły dłużne

<i>L.p.</i>	<i>Tytuł dłużny</i>	<i>Data zawarcia umowy</i>	<i>Kwota kapitału</i>
1	Kredyt	28.06.2011	3 050 497,80
2	Kredyt	29.09.2015	4 329 000,00
3	Pożyczka	28.06.2017	3 000 000,00
4	Kredyt	30.12.2016	2 000 000,00
5	Pozostałe rozchody niepokryte nadwyżką budżetu w planie na 2018 r. (pożyczki WFOŚiGW)	-	179 502,20
			12 559 000,00

źródło: opracowanie własne

Gmina Poraj wyemituje 12.559 (słownie: dwanaście tysięcy pięćset pięćdziesiąt dziewięć) obligacji o wartości nominalnej 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) każda, na łączną kwotę 12.559.000 zł (słownie: dwanaście milionów pięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych).

Emisja obligacji zostanie przeprowadzona w 2018 roku w następujących seriach:

- 1) Seria A18 na kwotę 1.239.000 zł, wykup w 2026 roku,
- 2) Seria B18 na kwotę 1.283.000 zł, wykup w 2027 roku,
- 3) Seria C18 na kwotę 1.583.000 zł, wykup w 2028 roku,
- 4) Seria D18 na kwotę 1.583.000 zł, wykup w 2029 roku,
- 5) Seria E18 na kwotę 1.633.000zł, wykup w 2030 roku,
- 6) Seria F18 na kwotę 1.633.000 zł, wykup w 2031 roku
- 7) Seria G18 na kwotę 1.733.000 zł, wykup w 2032 roku
- 8) Seria H18 na kwotę 1.872.000 zł, wykup w 2033 roku.

Proponowane harmonogramy spłaty nowych zobowiązań zostały zaplanowane tak, aby relacja wymagana art. 243 ufp pozostała spełniona od 2020 r., tj. w ostatnim roku trwania postępowania naprawczego.

Kolejna tabela zawiera proponowany harmonogram spłaty w latach kapitału skonsolidowanego zadłużenia i pozostałych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i obligacji (w tym dodatkowej emisji planowanej na 2019 r. w kwocie 939 tys. zł zgodnie z przyjętym Programem Postępowania Naprawczego).

Tabela 2. Proponowany harmonogram spłaty skonsolidowanego zadłużenia w latach 2018-2033 w złotych

L.p.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
rok	Pożyczka WFOŚiGW 1	Pożyczka WFOŚiGW 2	Pożyczka WFOŚiGW 3	Spłata kredytów w rachunku bieżącym z 2017 r.	Wykup obligacji z 2013 r.	Spłata całości konsolidowanych kredytów	Spłata nowych zobowiązań z lat 2018-2019	Suma spłat po restrukturyzacji	Suma spłat przed restrukturyzacją	Różnica [8 - 9]
2018	750 000,00	2 345,00	189 600,00	5 000 000,00	-	7 379 497,80	-	13 321 442,80	6 492 837,40	6 828 605,40
2019	750 000,00	-	189 600,00	-	-	-	-	939 600,00	1 926 277,80	-986 677,80
2020	885 000,00	-	189 600,00	-	-	-	-	1 074 600,00	2 061 277,80	-986 677,80
2021	-	-	393 684,00	-	600 000,00	-	-	993 684,00	2 116 545,36	-1 122 861,36
2022	-	-	393 684,00	-	700 000,00	-	-	1 093 684,00	2 162 072,44	-1 068 388,44
2023	-	-	393 684,00	-	1 500 000,00	-	-	1 893 684,00	2 226 684,00	-333 000,00
2024	-	-	393 684,00	-	1 500 000,00	-	-	1 893 684,00	2 226 684,00	-333 000,00
2025	-	-	393 684,00	-	1 500 000,00	-	-	1 893 684,00	2 226 684,00	-333 000,00
2026	-	-	393 684,00	-	-	-	1 359 000,00	1 752 684,00	726 684,00	1 026 000,00
2027	-	-	393 764,00	-	-	-	1 400 000,00	1 793 764,00	726 764,00	1 067 000,00
2028	-	-	-	-	-	-	1 700 000,00	1 700 000,00	333 000,00	1 367 000,00
2029	-	-	-	-	-	-	1 700 000,00	1 700 000,00	333 000,00	1 367 000,00
2030	-	-	-	-	-	-	1 750 000,00	1 750 000,00	333 000,00	1 417 000,00
2031	-	-	-	-	-	-	1 750 000,00	1 750 000,00	-	1 750 000,00
2032	-	-	-	-	-	-	1 850 000,00	1 850 000,00	-	1 850 000,00
2033	-	-	-	-	-	-	1 989 000,00	1 989 000,00	-	1 989 000,00
Razem	2 385 000,00	2 345,00	3 324 668,00	5 000 000,00	5 800 000,00	7 379 497,80	13 498 000,00	37 389 510,80	23 891 510,80	13 498 000,00

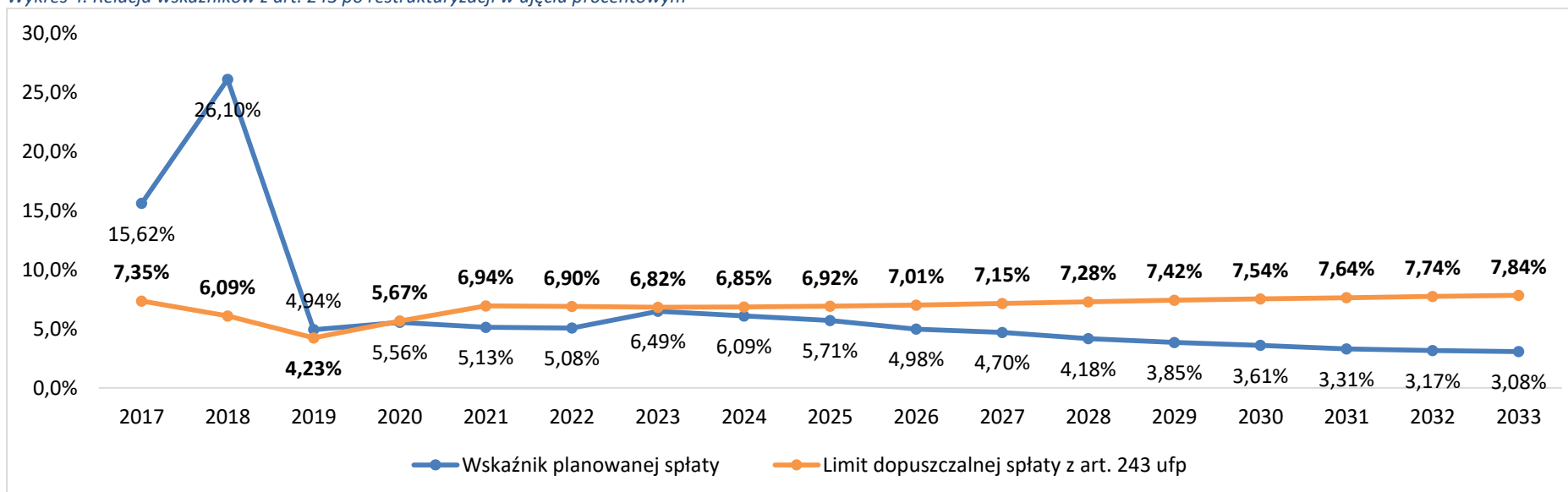
Źródło: opracowanie własne

Dla długu po konsolidacji zaplanowano siedmio- i ośmioletnią karencję na spłatę kapitału do 2026 roku oraz piętnastoletni tenor. Dług Gminy zostanie spłacony w całości do końca 2033 roku. Po konsolidacji Gmina będzie regulowała niższe raty kapitałowe w latach 2019-2025 w stosunku do obecnie obowiązujących harmonogramów (kolumna 10 w tabeli powyżej). W ten sposób finanse Gminy zostaną dodatkowo odciążone w tym okresie.

Poniższe wykresy przedstawiają kolejno:

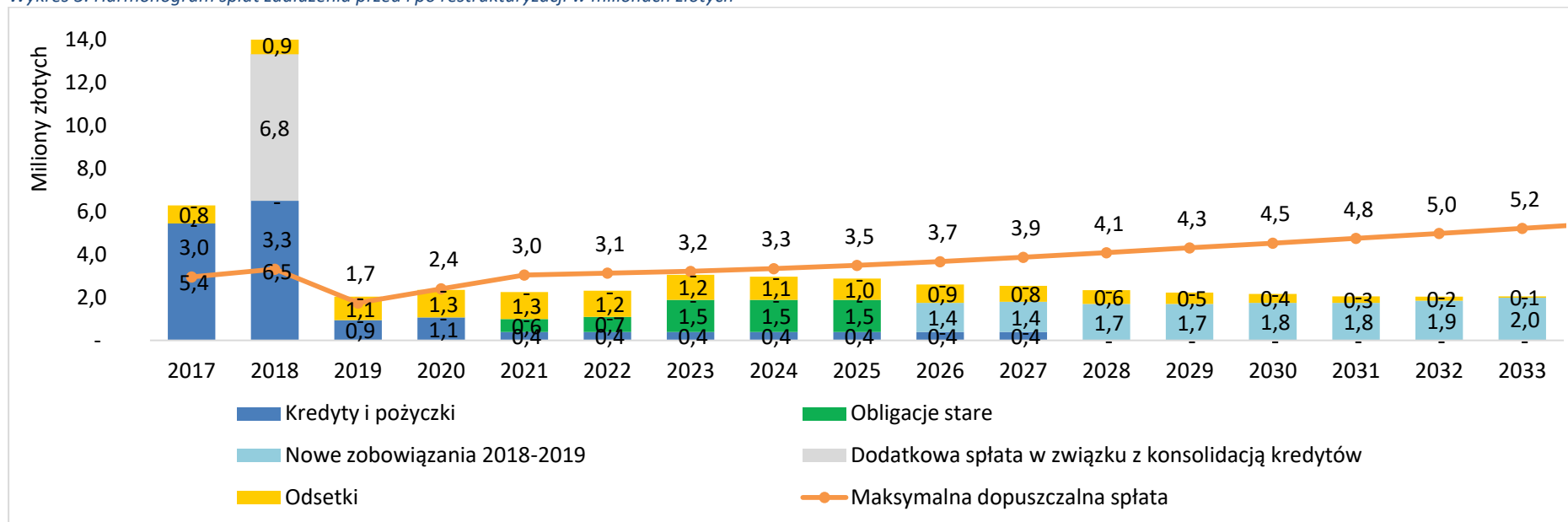
- relację wskaźników z art. 243 w ujęciu procentowym po restrukturyzacji zobowiązań zgodnie z powyższym harmonogramem;
- spłatę długu po restrukturyzacji długu wraz z nominalnym wskaźnikiem dopuszczalnej spłaty;

Wykres 4. Relacja wskaźników z art. 243 po restrukturyzacji w ujęciu procentowym

źródło: opracowanie własne

Wykres 5. Harmonogram spłat zadłużenia przed i po restrukturyzacji w milionach złotych

źródło: opracowanie własne

Po konsolidacji zadłużenia Gmina przekroczy dopuszczalny poziom spłaty zadłużenia z art. 243 ufp jedynie w 2018 i 2019 roku. Niespełnienie relacji wynika ze spłaty zobowiązań istniejących na moment uchwalenia programu postępowania naprawczego, a zatem jest dopuszczalne (art. 240a ust. 4 ufp). Oznacza to, że w przypadku powodzenia zaplanowanych działań naprawczych, Gmina mogłaby zakończyć działalność w programie postępowania naprawczego z końcem 2019 r.

II. Dodatkowe informacje

A. Dane z wykonania budżetów, uchwały budżetowe i Program Postępowania Naprawczego

Gmina Poraj zapewniła dostęp do archiwalnych uchwał budżetowych, uchwał w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetów oraz dokument Program Postępowania Naprawczego na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Poraj. Adres strony zawierającej uchwały Rady Gminy jest następujący:

<http://poraj.bip.net.pl/>

Dokumenty przydatne w podejmowaniu decyzji dot. oferty Agenta Emisji zostały zebrane pod następującym adresem:

<http://poraj.bip.net.pl/>

B. Opinia RIO o możliwości spłaty zadłużenia z tyt. emisji obligacji

Regionalna Izba Obrachunkowa nie wydała jeszcze opinii dotyczącej możliwości spłaty zadłużenia z tytułu emisji obligacji na kwotę 12.559.000 zł przez Gminę Poraj (przy czym pozytywną opinię otrzymał Program Postępowania Naprawczego zawierający niniejszą emisję jako jedno z działań naprawczych). Opinia RIO w powyższej kwestii zostanie udostępniona przez Gminę Poraj do wglądu pod adresem podanym w punkcie A powyżej.